

PLANSTRATEGI 2015

VARDE KOMMUNE

INDHOLD

Storbyregion Esbjerg	4
Vi i naturen	8
Byliv og kultur	10
Bosætning	12
Erhverv og turisme	14
Statslige interesser	16
Revisionsbeslutning	16

Blåvandshuk Fyr er et af kommunens yndede turistmål.

FORORD

Planstrategi 2015 er grundlaget for den kommende Kommuneplan 2017. Planstrategien udstikker retningen for kommunens overordnede planlægning. I Varde Kommune er vi meget bevidste om kommunens potentialer og fremtid, og kommunen har derfor fået en vision og sloganet "Vi i naturen". Med Planstrategi 2015 ønsker vi at indarbejde visionen i den fremtidige planlægning, hvorved mulighederne for en aktiv, bæredygtig brug af naturen vil blive omdrejningspunkt for kommunens arbejde.

Et andet vigtigt emne, som vi ønsker at tage hånd om, er de demografiske forandringer. Sammen med resten af landet oplever Varde Kommune i disse år en forskydning i befolkningsudviklingen såvel geografisk som aldersmæssigt. Med Planstrategi 2015 går vi disse forandringer i møde, og målet er, at den fremtidige planlægning i høj grad skal bære præg af ønsket om at skabe et rigt byliv på de enkelte byers præmisser.

For at skabe de bedste forudsætninger for en positiv befolkningsudvikling og vækst vil Varde Kommune indgå i nye samarbejder med erhvervslivet, fonde, foreninger og nabokommuner.

Byrådene i Esbjerg, Fanø og Varde Kommuner har etableret Storbyregion Esbjerg med det formål at styrke hele områdets udvikling. Storbyregion Esbjerg udmøntes i første omgang via det planstrategiske samarbejde, som er beskrevet i denne kommuneplanstrategi.

Med Storbyregion Esbjerg understøtter og udvikler Esbjerg, Varde og Fanø Kommuner hinandens styrker og

ressourcer. Samarbejdet er også et udgangspunkt for udvikling af strategiske satsninger, konkrete projekter og den ideudvikling, der i fremtiden skal bidrage til at sætte Storbyregion Esbjerg på den nationale dagsorden.

Det væsentligste formål med Storbyregion Esbjerg er at sikre udvikling og vækst i hele det sydvestjyske område. For at kunne det, skal Storbyregion Esbjerg være dagsordensættende nationalt og regionalt. På nationalt plan understøtter Storbyregion Esbjerg Danmarks position og muligheder på energiområdet. Det samme gælder for det nationale arbejde med Danmarks kystturisme og mødeturisme, hvor Storbyregion Esbjerg har mange erfaringer og meget at byde ind med. Disse styrkepositioner kan Storbyregion Esbjerg udnytte, når det gælder om at sikre området gode infrastrukturløsninger og om at få de unikke bosætningsmuligheder i kommunerne bragt frem i lyset.

Udover samarbejdet omkring Storbyregion Esbjerg, vil Byrådet fortsat indgå aktivt i samarbejdet med andre kommuner og med regionen omkring fælles interesseområder som turisme, erhvervsudvikling og bosætning.

God læselyst.

Venlig hilsen

Erik Buhl Nielsen
Borgmester

STORBYREGION ESBJERG

Infrastruktur

Infrastruktur omfatter forskellige transportformer for varer og mennesker, men også infrastruktur for data, energi, vand og spildevand. Infrastruktur giver samarbejde, udvikling og vækst og er det element, som rent fysisk binder vores tre kommuner sammen.

Vi har allerede en række etablerede samarbejder på infrastrukturområdet. Det gælder fx forsyningen af el, varme, vand og spildevand. Vi har et af de mest fiberintensive områder i EU, fordi SE har gjort en stor indsats for at udbygge lynhurtige bredbånd hos os. I Storbyregions Vest fokuserer vi på transporten af varer og mennesker. Her er det vores mål, at infrastrukturen skal være udbygget, så de forskellige transportformer fungerer hurtigt, let, sikkert og billigt. Den største transportterminal i området er Esbjerg Havn. Infrastruktur er dermed en del af Esbjerg Havns DNA. Esbjerg Havn er den væsentligste dynamo for vækst og udvikling i vore tre kommuner. En havn af den kaliber har behov og sætter krav fx en effektiv og opdateret baglandsinfrastruktur. Det er i vores fælles interesse at understøtte den dynamiske udvikling af Esbjerg Havn maksimalt på alle parametre.

De mange virksomheder, som er knyttet til udviklingen af Esbjerg Havn, har behov for at få flyttet gods hertil og herfra. Og de har det samme behov for at få flyttet mennesker. Vi arbejder for at vores område fremstår som lettilgængeligt

og godt koblet op på det nationale bane- og vejnet. Med elektrificeringen af jernbanen på plads er det vores næste mål at få koblet Esbjerg hurtigst muligt på time-modellen. Time-modellen indebærer at rejsetiden mellem Danmarks største byer reduceres. For Esbjergs vedkommende vil det give to timers transport til København. Vi ønsker at etablere en nærbaneforbindelse mellem Oksbøl, over Varde og Esbjerg til Ribe. Nærbanen vil udbrede fordelene ved de forbedrede fjernforbindelser til hele oplandet omkring Esbjerg. Derudover vil nærbanen binde området sammen som en attraktiv kollektiv transportform også for pendlerne i dagligdagen.

Områdets væsentligste langsgående vej er rute 11. Vejen er vigtig for pendlerne, men også – og måske især – for de mange turister sydfra samt for vindmølletransporter og anden godstrafik. Staten er i gang med at undersøge mulighederne for en forbedring af forholdene omkring Ribe. Vi arbejder for en udbygning af vejen, da den, især på strækningen mellem Ribe og Varde, savner kapacitet til den nuværende belastning.

Færgen til Fanø er en livsnerve for øen. Uden en stabil forbindelse med en hyppig frekvens kan øen ikke fastholde sin position som et attraktivt bosætningsområde. For storbyen Esbjerg giver færgen herudover en direkte cykelforbindelse til en af Danmarks bedste badestrande. Vi arbejder for en stabil færgedrift med overkommelige priser og gode parkeringsforhold for både biler og cykler.

Bosætning

Den store vækst i arbejdspladser relateret til energi og offshore skaber et stadig stigende behov for at fremme initiativer, der kan øge bosætningen i Storbyregion Esbjerg. Vi vil sikre et bredt udbud af forskellige boformer, og vi vil styrke de mange attraktive bosætningsmuligheder, som allerede findes i området. I Esbjerg by arbejdes der med byens storbykvaliteter ved bl.a. at fokusere på fortætning og højhusbyggeri. I de ældre købstæder og skipperbyer handler det om at sikre en høj kvalitet i de velbevarede byrum for at gøre dem fristende at besøge og bosætte sig i. På landet arbejder vi i alle tre kommuner med tiltag, der understøtter og fremmer velfungerende lokalsamfund med et stort lokalt engagement.

Udad til vil vi tydeligere markere de meget alsidige bosætningstilbud i Storbyregion Esbjerg. Vi vil synliggøre, at her tilbydes en palet af muligheder fra storbymiljø, velbevarede bykerner med historiens vingesus, trygge bynære boligområder, attraktive stationsbyer, aktive lokalsamfund med fællesskab og foreningsliv samt åbne landskaber, der både har plads til begejstring og til ro. Vi har noget for enhver smag.

De tre kommuner arbejder hver især med en egen bosætningsindsats, men ved at fremme det tværkommunale samarbejde om bosætning kan vi gøre indsatsen bredere og dybere. For der skal gennemslagskraft til for at få vakt

Eftermiddag ved Blåvand Strand.
Havet, landskabet og byen tilbyder et væld af oplevelser
for beboere og turister.

interessen for det vestjyske i Danmarks universitets- og uddannelsesbyer. Vi viser verden, at vi når vores resultater og at vi gør det ved at samarbejde – her er højt til loftet og stærke netværk.

Jobbet har også i Sydvestjylland stor betydning for folks valg af bopæl. Vi ønsker at sikre en større tilflytning af borgere ved i tilkøb til jobbet og det attraktive boligudbud at tilbyde en "købmandskurv" fuld af gode sager. Købmandskurven indeholder gode daginstitutioner, de bedste uddannelsesmiljøer, spændende og afvekslende kultur- og byliv, unik natur, interessante og udfordrende fritidsoplevelser, opdateret infrastruktur og ikke mindst stor imødekommenhed både fra kommunens og nærmiljøets side. Vi vil udfordre os selv og hinanden til at skærpe profilen og blive endnu bedre til det, vi allerede gør. Ved fælles hjælp kan vi sikre det gode hverdagsliv og skræddersy vores tilbud efter moderne familiers behov.

Vi vil arbejde for, at de som allerede bor her husker at fortælle om de store kvaliteter i Storbyregion Esbjerg, der hvor de kommer frem. Stedets identitet og særlige karakteristika skal altså ikke kun formidles til vores gæster, men i høj grad også til vore borgere. Det sikrer, at de bliver boende og, at de bliver ambassadører for storbyregionen. Når den gode ambassadør står ansigt til ansigt med en besøgende eller med én der burde besøge os, er det en uvurderlig mulighed for at give personligt tilpasset og helt nøjagtig information om området. Den mulighed skal ikke

forpasses, for mund til mund metoden og den personlige anbefaling virker – især på det lange stræk.

Turisme

Storbyregion Esbjerg ligger i noget af Danmarks smukkeste natur – området er anerkendt nationalt og globalt for dets høje og helt unikke kvaliteter. I det storslåede landskab er strøet en perlerække af byer, der i deres velbevarede bymiljøer, hver for sig giver blik tilbage i en svunden tid. Ribes middelalderlige bykerne med domkirkens klokker i ørerne, det rene 1800-tals snit i Vardes solide købstadsmiljø og udlængslens kald i de kringlede små gyder i Sønderho og Nordby. For en kender kan alene placeringen af bebyggelsen "oppe på det tørre" fx langs Varde Ådal eller de mange fine landsbyer på geestkanten være et besøg værd. Men for de allerfleste er det nu Vesterhavet og den åbne strand med plads til alle, der opfordrer til genbesøg år efter år.

Havet, klitterne og stranden tiltrækker hver sommer tusindvis af gæster til de store sommerhusområder ved Blåvand, Henne og på Fanø. Vi ønsker at udvikle og modernisere kystturismen, så kystbyerne og de bynære strande i endnu højere grad opfylder behovet for en integreret oplevelse af strand- og byliv. Herudover vil vi arbejde for at tilbyde gæsterne et stort udbud af naturoplevelser. I vores unikke naturområder skal der være plads til både fordybelse og aktivitet på havet, i terrænet og skoven. Vi vil i samarbejde sikre, at områdets gæster tilbydes et bredt

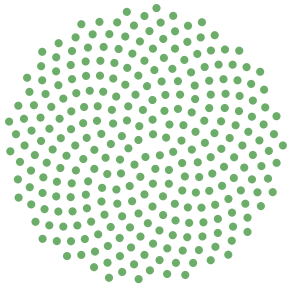
udvalg af overnatningstilbud og gøres opmærksomme på de byoplevelser, som Esbjerg, Varde og Ribe tilbyder inden for fx shopping, sightseeing og museumsbesøg.

Esbjergs største målgruppe er erhvervsfolk, der besøger byen i professionelt øjemed. De er her for at deltage i møder eller konferencer og de efterspørger gode hoteller, udbyggede og varierede restaurant- og kulturtilbud og et interessant byliv, der opfordrer til ophold. Vores satsning på mødeturisme giver hotelbyggeri i midtbyen og fremmer generelt Esbjergs udvikling af storbyatmosfæren i bymidten. Den udvikling forstærker tilbuddet til kystturisternes shoppingture. Storbyprofilen gavner samtidig variationen i områdets boligudbud og bosætningen generelt – fordi unge og højt uddannede tiltrækkes af storbyer.

Platformen for udvikling med landskabet, havet, stranden og bymidterne er således til stede. Vi har herudover det bedst tænkelige udgangspunkt for samarbejde, fordi vi kan supplere hinanden med vores turistprodukter. Når vi skal arbejde med udvikling og med markedsføring, gør det os stærkere sammen end hver for sig. Ved fælles hjælp vil vi derfor hæve barren og gøre produktet endnu mere indbydende og markedsføringen endnu skarpere. Vi ønsker, at det udbyggede samarbejde henover kommunegrænserne også inddrager nationale og internationale samarbejdspartnere, når det giver mening ligesom både små og store erhvervsvirksomheder relateret til turistsektoren er naturlige samarbejdspartnere for en udviklingsindsats.

Elme Allé i Varde.
Sygehusekvarteret indeholder fine eksempler
på villabyggeriets udvikling gennem 1900-tallet.

Vi i NATUREN

Vision

Varde Kommunes udvikling vil frem mod 2030 have fokus på naturen. Vi leger, lærer og dyrker motion i naturen; og vi planlægger i naturen. Kommunens nye slogan sætter i fokus på den storslåede natur, der er rammen om livet i kommunen.

Visionen er både et tankesæt og et mål. Naturen skal indtænkes i såvel fysiske som sociale, sanselige og oplevelsesmæssige forhold. Der er således med visionen lagt op til, at forvaltning, borgere og erhvervsliv hver især griber bolden og bruger naturen og det nye slogan som udgangspunkt for nytænkning og samarbejde. I Varde Kommune skal vi lære både i og af naturen. Varde Kommunes rige natur er rammen om oplevelsen eller oplevelsen selv.

En så ambitiøs vision stiller krav til den planlægning, der skal være med til at føre visionen fra skrivebord til virkelighed. Det er derfor vigtigt, at visionen tænkes ind i alle handlinger – fra planstrategi til sagsbehandling.

Mål

Det er Varde Kommunes mål at sikre en bæredygtig brug af naturen. Der skal være balance mellem naturens benyttelse og beskyttelse.

Borgerne skal have let adgang til kommunens store naturområder samt til naturoplevelser tæt på boligen.

Varde Kommune vil være i front, når det drejer sig om innovation i naturen, og vi vil samarbejde med erhvervslivet herom. Vi skal skabe rammer for sundheds- og læringsaktiviteter i naturen for børn og voksne, borgere og turister.

En stor del af kommunens areal er i dag dækket af marker og landbrugsjord, og sådan vil det også være i fremtiden. Varde Kommune skal have landets mest effektive landbrug i samspil med vores rige natur.

Varde Kommune skal gennem initiativer støtte op om landbrugserhvervets bestræbelser på udviklingen af nye dyrkningsformer, der både tilgodeser behovet for en rentabel produktion og ønsket om at begrænse miljøpåvirkningen.

Strategi

Vi vil udarbejde en naturpolitik med fokus på bedre natur, mere natur, sammenhængende natur, oplevelse og benyttelse af naturen samt kommunens sjældne eller truede arter, som vil være med til at sætte dagsorden på området.

Vi vil planlægge for Danmarks bedste naturaktive infrastruktur og skabe adgang til naturen fra der, hvor børn og unge er. Gang- og cykelstier skal forbinde skoler, bymidter og boligområder med skove og naturområder.

Der sættes fokus på den bynære natur og sammenhængen mellem naturområderne. Forsøgsprojekter for energirigtige, bæredygtige, naturnære boligområder skal være med til at skabe nytænkning i spændefeltet mellem bolig, natur og sundhed, og på sigt være udgangspunktet for udvikling af nye grønne elementer og biodiversitet i alle byer.

Vi vil nytænke formidlingen og styrke samarbejdet mellem kommune, lokalsamfund og øvrige interessenter i naturprojekter. Vi vil samarbejde med det lokale erhvervsliv om udviklingen af redskaber for læring og sundhed i naturen.

I samarbejde med landbruget vil vi skabe en landbrugsstrategi, der sætter rammerne for et effektivt landbrug med respekt for kommunens naturværdier.

- + Ny vision, nyt logo, nyt slogan
- + Innovation og samarbejde om inddragelse og udvikling af naturen i de kommunale opgaver
- + Aktiv natur i borgerens hverdag

- + Balance mellem benyttelse og beskyttelse
- + Let adgang til naturen
- + Innovation i naturen; samarbejde med erhvervslivet
- + Naturvenligt og effektivt landbrug

- + Naturpolitik og landbrugsstrategi for Varde Kommune
- + Danmarks bedste naturaktive infrastruktur
- + Bynær natur og sammenhæng mellem naturområderne
- + Nytænkende formidling af naturoplevelser

Handlinger 2015-2019

Udpegning af arealer til "Grønt Danmarkskort" som udgangspunkt for sammenkobling af kommunens naturområder med fokus på den bynære natur.

Gøre naturen til en integreret del af de kommunale institutioners hverdag.

Udarbejde plan for kommunens naturaktive infrastruktur.

Indtænke naturoplevelser og -adgang tidligt i nye projekter. Hvordan kan fremtidens boligområde i naturomgivelser i Varde se ud? Pilotprojekt ved Kongens Kær.

Vidensopsamling og -udveksling af Nationalpark Vadehavets og Naturparkens forsknings-, formidlings- og netværksprojekter, fx "Fortællinger i Naturpark Vesterhavet".

Formidlings- og samarbejdsgruppe til varetagelse af lokalt engagement i projekterne ved Holme Å og Karlsgårde Sø.

I samarbejde med erhvervslivet igangsætte projekter til afdækning af redskaber, metoder og rammer for læring og aktivitet i naturen, herunder skabe et forum for videns-, håndværks- og produktionsvirksomheder med fokus på disses udviklingsmuligheder inden for feltet.

- + Plan for naturaktiv infrastruktur
- + Pilotprojekt Kongens Kær – fremtidens boligområde
- + Vidensopsamling og -udveksling af formidlingsprojekter
- + Innovationsprojekter i samarbejde med erhvervslivet

Nymindestrømmen er et af Varde Kommunes mange beskyttede naturområder.

BYLIV OG KULTUR

Aktuel udvikling

De mindre byer i Danmark er under pres. Strukturreformer har sammen med ændringer i detailhandelsstrukturen betydet, at særligt de små byer oplever funktionstømning af bymidten. Byens torv er ikke længere det naturlige samlingssted; i stedet for fungerer idrætscentret som byens centrum og samlingssted. Det tilfældige møde mellem medborgere sker oftere på supermarkedernes parkeringsplads end byens torv. Udviklingen i erhvervsstrukturen betyder også, at mange borgere ikke længere bor og arbejder i samme by. Byerne må redefinere sig selv. Udfordringerne er generelle, men løsningerne forskellige – ikke to byer er ens.

På trods af storcentrenes og internethandelens stigende betydning for detailhandelen i Danmark står detailhandelen i Varde Kommune stærkt. Kystturismen spiller her en vigtig rolle, og der er generelt set et godt handelsliv i kystbyerne. Lige som i Ølgod er handelen her koncentreret i bymidterne. Varde har en levende bymidte, men der findes også et stigende antal udvalgs- og dagligvareforretninger i byens periferi. I kommunens mindre byer er adgangen til dagligvarebutikker stadigvæk god, men det kræver en målrettet og proaktiv planlægning at sikre detailhandelens fortsatte udvikling.

Mål

Det er Varde Kommunes mål at opretholde attraktive byer og landsbyer med levende byliv uanset omfanget af privat og offentlig service. Et vigtigt led heri er at sikre de bedste udviklingsmuligheder for kommunens decentrale detailhandelsstruktur med især let adgang til dagligvarer.

Varde by skal fortsat være kommunens kulturcentrum, og der skal være samspil mellem byens kulturtilbud, detailhandel og øvrige byliv. Handelen i Varde midtby skal understøttes, således der til stadighed tilbydes spændende indkøbsoplevelser i et stemningsfuldt købstadsmiljø. Dette skal ske gennem et øget kulturudbud, der vil være med til at tiltrække turister, stimulere kundetilstrømningen og gøre det attraktivt at drive forretninger i bymidten – og i sidste ende være med til at fastholde og udvikle Vardes butikstilbud og byliv.

Kystbyerne – og ikke mindst Blåvand – skal være omdrejningspunkt for kommunens oplevelsesøkonomi gennem en bred vifte af spændende indkøbs-, overnatnings- og restaurationsmuligheder.

Strategi

I Varde Kommune vil vi bruge kulturen som driver for bylivet. Samspil mellem kultur, detailhandel og serviceerhverv skal være med til at udvikle bylivet i kommunens byer.

Vi vil skabe gode mødesteder i byerne og styrke planlægningen af nye mødesteder der, hvor folk er – uanset om det er på torvet, ved idrætsanlægget eller i supermarkedet.

I byer med udvalgsvarebutikker, fx Ølgod og Nr. Nebel, skal udviklingen styrkes gennem koncentration af butikkerne i bymidten. I øvrige byer sikres muligheder for fastholdelse af især dagligvarebutikker gennem fleksibel planlægning.

I Varde by vil vi styrke detailhandelsstrukturen samt fastholde og udvikle de varierede indkøbsmuligheder og bylivet. Vi vil derfor styrke bosætningen og oplevelserne i midtbyen gennem områdefornyelse. I samarbejde med erhvervslivet vil vi skabe kulturaktiviteter, der vil tiltrække flere besøgende og handlende som basis for en koncentration af udvalgs- og dagligvarebutikker i midtbyen.

Turismen giver kystbyerne særlige forudsætninger for byliv. Koncentration af udvalgsvarebutikker, kultur- og turisttilbud vil her være med til at skabe de bedste forudsætninger for samarbejde og spontan interaktion.

- + Byerne forandrer sig; nye mødesteder
- + Generelle udfordringer, der fordrer forskellige løsninger
- + Stærk detailhandelsstruktur i Varde Kommune
- + Stor betydning af turisthandel

- + Opretholde attraktive og levende bymiljøer
- + Fokus på handelen og indkøbsoplevelser i Varde midtby
- + Kystbyerne som centrum for kommunens oplevelsesøkonomi

- + Kultur som driver for byliv
- + Koncentration af butikker i områdebyer
- + Styrke Vardes detailhandelsstruktur og byliv
- + Flere kultur- og turisttilbud i kystområderne

Handlinger 2015-2019

Der udarbejdes i disse år udviklingsplaner for kommunes område- og kystbyer. Disse udviklingsplaner vil blive indarbejdet i kommuneplanens afsnit om de enkelte byer og vil således være med til at sikre, at kommuneplanen sætter fokus på den enkelte bys liv og udviklingspotentialer.

Kortlægning af de enkelte byers potentialer i samarbejde med udviklingsråd og lokale borgerforeninger.

Udvikling af kultur- og byrumsoplevelser, der styrker tilstrømningen af handlende og besøgende til Varde by.

Øget markedsføring af kulturtilbud, handelsmuligheder og tiltag over for turister.

Fleksible rammer for handelen i kommunens småbyer vil være med til at sikre den decentrale detailhandelsstrukturens mulighed for fortsat udvikling.

Erfaring fra arbejdet med nyt byinventar på torvet i Varde sammenfattes som grundlag for lignende tiltag i kommunens øvrige byer. Kommunalt ejet byinventar til udlån i forbindelse med udstillinger og midlertidige kulturarrangementer er en mulighed.

- + Udviklingsplaner indarbejdes i kommuneplanen
- + Erfaringsopsamling fra arbejdet med torvet i Varde
- + Nye kultur- og byrumsoplevelser
- + Fleksible rammer for handel i kommunens småbyer

Music4Free på torvet i Varde.

BOSÆTNING

Aktuel udvikling

Varde Kommune oplever i disse år en varieret udvikling inden for bosætning. Globale tendenser som urbanisering sætter sit tydelige præg på bosætningen i både Danmark og Varde Kommune. I Danmark er den aktuelle tendens, at folk flytter fra land til by og fra by til storby. Dette gør sig også gældende i Varde Kommune, hvor særligt to tendenser er tydelige: (1) Folk flytter fra landet til kommunens byer, og (2) folk flytter fra nord mod syd, hvor Varde og småbyerne nær Esbjerg tiltrækker flest. Udviklingen styres af flytninger til og fra kommunen, men også af et stort antal flytninger internt i kommunen.

Tendenserne betyder, at befolkningen vokser i visse dele af kommunen, mens andre egne har faste eller svagt dalende befolkningstal. Dette stiller krav til den fremadrettede planlægning.

Danmark har en aldrende befolkning. Den demografiske udvikling peger på, at der i de kommende år vil være flere ældre og færre yngre. Dette er også situationen for Varde Kommune, hvilket stiller nye krav til boligtypesammensætningen i kommunens små og store byer.

- + Flytning fra land til by
- + Stigende befolkning i den sydlige del af kommunen
- + Aldrende befolkning og flere ældre

Mål

Det er Varde Kommunes mål at skabe og opretholde en positiv befolkningsudvikling for kommunen som hele. Vi vil udnytte nærheden til Esbjerg og det stigende antal arbejdspladser inden for Forsvarets faciliteter i kommunen til at tiltrække nye borgere. Samtidigt vil vi arbejde for at fastholde de nuværende borgere.

Forskellige udfordringer kræver forskellige løsninger. Planlægningen skal udvikles med øje for den varierede befolkningsudvikling, således de fysiske rammer og muligheder overalt understøtter befolkningens boligønsker og -behov.

Selvom tendenserne viser en stigende flytning fra land til by, flytter folk også den anden vej. Det skal derfor fortsat være attraktivt at bosætte sig på landet.

- + Fortsat positiv befolkningsudvikling i kommunen
- + Planlægning, der understøtter den enkelte bys behov
- + Det skal være attraktivt at bosætte sig på landet

Strategi

Vi tror på, at positiv udvikling smitter. Det er derfor vigtigt at styrke den positive befolkningsudvikling i Varde by som et aktiv for den generelle befolkningsudvikling.

Det er Varde Kommunes strategi at differentiere kommuneplanens mål og rammer, således kommuneplanlægningen i højere grad imødekommer og opfylder den enkelte bys behov i den udvikling, byen oplever.

En positiv befolkningsudvikling handler ikke alene om at trække nye borgere til, men om at fastholde de nuværende. Vi vil have fokus på, hvor og hvordan folk ønsker at bo, således både tilflyttere og nuværende borgere vil finde deres næste bolig i Varde Kommune, hvad enten man arbejder i Ølgod, Billund eller Esbjerg. God infrastruktur, stationsnærhed og et bredt udbud af alsidige boligformer prioriteres.

Planindsatsen skal følges op af område- og byfornyelse, der i et samarbejde mellem kommune og bysamfund skal være med til at skabe et attraktivt miljø omkring boligen.

For at sikre attraktive bosætningsvilkår i landsbyer og land-distrikter vil Varde Kommune have fortsat fokus på nedrivning af forladte huse og derved skabe mulighed for opførelse af tidssvarende boliger i det åbne land.

- + Sikre den positive udvikling i Varde by
- + Individuelle værktøj
- + Særlig indsats mod forladte huse på landet:
  - Fokus på genanvendelse, nedrivning og genopførelse

Handlinger 2015-2019

Med henblik på at undersøge byernes aktuelle udvikling vil Varde Kommune i kommuneplanen indarbejde differentierede bosætningsstrategier for kommunens byer. Hovedpunkter fra de udviklingsplaner, kommunen i disse år udarbejder for kommunens kyst- og områdebyer, vil indgå i bosætningsstrategierne og danne grundlag for udpegning af fremtidige områdefornyelser.

Der skal altid være attraktive byggegrunde til salg i Varde og de storbyære landsbyer. I kommunens øvrige vil udstyknin g af nye byggegrunde vil ske i takt med efterspørgslen, der vil være fokus på erstatningsbyggeri.

Områdefornyelse og fortætning af Varde midtby skal være med til at give nye bomiljøer og -muligheder.

Det skal være attraktivt at bosætte sig i kommunens små byer og landdistrikter. Derfor skal der være fokus på huldudfyldning og byomdannelse for at sikre de mest harmoniske og sammenhængende byer. Landskabet skal præges af natur og attraktive boliger, og der skal derfor være opmærksomhed på strategisk nedrivning af faldefærdige gårde.

Revurdering og opdatering af utidssvarende lokalplaner for ubebyggede boligområder.

- + Differentierede bosætningsstrategier
- + Inddrage udviklingsplaner i kommuneplanlægning
- + Fortætning af midtbyer
- + Nedrivning af faldefærdige landejendomme

Boliger ved Arnbjergparken.

ERHVERV OG TURISME

Aktuel udvikling

Varde Kommune har oplevet et fald i antallet af arbejdspladser. Til gengæld har Varde Kommune en høj beskæftigelse, og arbejdsløsheden er svagt faldende. Dette skyldes primært udpendling til arbejdspladser i nabokommuner.

Der er i Varde Kommune en høj andel af industriarbejdspladser sammenlignet med resten af landet. De ligger hovedsageligt inden for fødevarer-, møbel- og byggeindustri-erne. Det er vigtigt at udvikle disse og nye sektorer for at opretholde et gunstigt erhvervsklima i kommunen.

En stor del af Varde Kommunes erhvervsliv orienterer sig mod kystturismen. Vestkystens sommerhusområder og badestrande trækker hvert år mange tusinde turister til. De overnattende gæster og dagsturisterne udgør til sammen en enorm forbrugermasse, som fører økonomi og liv til særligt den vestligste del af kommunen med sig.

Forsvaret har udvidet sine aktiviteter i Varde Kommune, bl.a. gennem flytningen af sergentskolen hertil. Dette har ikke alene ført et stigende antal arbejdspladser med sig, men også et stort bosætnings- som erhvervspotentiale. Forsvarets ansatte besidder særlige kundskaber, der gennem netværk og iværksætteri kan føre til produktudvikling inden for bl.a. outdoor-, turist- og kursus erhvervene.

- + Fald i antallet af arbejdspladser i kommunen
- + Høj beskæftigelse sammenlignet med resten af landet
- + Stigende udpendling
- + Stort antal turister

Mål

Det kommunale samarbejde mellem Varde og Esbjerg skal afspejle sig i erhvervslivet. Vi tror på, at samarbejde mellem iværksættervirksomheder i Varde og Esbjerg vil skabe en synergi, der vil være med til at binde Storbyregion Esbjerg sammen og skabe fælles vækst.

I Varde Kommune skal vi blive bedre til iværksætteri. Vi er stærke inden for turisme, industri, landbrug og natur, og samarbejde mellem kommune og erhvervsliv inden for netop disse områder vil være generator for nytænkning og iværksætteri. Vi skal udnytte Forsvarets ekspertise inden for outdoor- og kursusaktiviteter til produktudvikling og iværksætteri.

Det er Varde Kommunes mål at understøtte kommunens store erhvervsområder, således disse fortsat kan fungere som generatorer for vækst.

De mange turister indeholder et stort potentiale. Vi skal være bedre til at fastholde turisterne i kommunen, og der skal være flere og mere alsidige turisttilbud.

- + Styrke de eksisterende erhvervsområder
- + Mere iværksætteri
- + Blive endnu bedre til det, vi allerede er gode til
- + Bedre udnyttelse af turistpotentialet

Strategi

Varde og Ølgod er kommunens to store erhvervscentre, og udviklingen af disse byers erhvervsområder skal ske i tæt samarbejde med erhvervslivet. Byernes eksisterende erhvervsarealer og -grunde skal markedsføres, således det er let for eksisterende og kommende virksomheder at få øje på byernes potentiale.

Udviklingen af kommunens øvrige erhvervsområder og -virksomheder skal ske gennem dialog og en fleksibel planlægning, der følger byernes behov. Samme åbenhed og fleksibilitet skal kendetegne kommunens tilgang til iværksætteri.

Vi vil understøtte private initiativer, der søger at skabe iværksætteri og nytænkning inden for erhvervslivet.

Vi vil arbejde aktivt i Partnerskab for Vestkystturisme og planlægge for innovationsprojekter, der skaber nye, naturvenlige turistoplevelser i kommunens kystområder samt redskaber, metoder og rammer for læring, sundhed og lignende i naturen. Projekterne har blandt andet til formål at inspirere til nye forretningsidéer og iværksætteri.

Den overordnede infrastruktur skal til stadighed imødekomme erhvervslivets behov.

- + Synliggørelse af erhvervsarealer og -potentialer
- + Samarbejde med erhvervslivet om udvikling af erhvervsarealer
- + Støtte iværksætteri og innovation i naturen

Handlinger 2015-2019

På baggrund af kommuneplanen udarbejdes et erhvervs-katalog, der vil være med til at synliggøre og markedsføre mulighederne i kommunens erhvervsarealer.

Kommunen skal altid have attraktive erhvervsgrunde til salg i Varde og Ølgod.

Workshop om naturinnovation skal være med til at skabe netværk og kickstarte udnyttelsen af de erhvervsmæssige potentialer i Varde Kommunes vision.

Varde Kommune vil støtte etableringen af iværksætterfaciliteter i Varde og Ølgod.

Erfaringer fra proces og formidling ad forsøgsprojektet Blåvand Strandpark skal indhentes til brug ved fremtidige turistprojekter.

Samarbejde mellem kommune, uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv, fonde og organisationer skal danne grundlag for forsøgsprojekter til fx effektivisering af landbruget.

Samarbejde med nabokommuner om udbygning af Syd-vestjyllands infrastruktur.

- + Erhvervs-katalog på baggrund af kommuneplanen
- + Altid attraktive erhvervsgrunde til salg
- + Nye samarbejder mellem kommune og virksomheder

Ølgod er sammen med Varde kommunens vigtigste erhvervscenter.

ØVRIGE FORHOLD

STATSLIGE INTERESSER

Hvad er de statslige udmeldinger?

Hvert fjerde år offentliggør miljøministeren en oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen.

Oversigten giver et overblik over de interesser og hensyn, som stammer fra politisk vedtagne beslutninger i form af lovgivning, handlingsplaner, sektorplaner, landsplanbeslutninger samt aftaler mellem myndigheder, der har betydning for kommunernes fysiske planlægning.*

Statslige interesser i kommuneplanlægningen 2017

Udmeldingerne vedrørende de statslige interesser i kommuneplanlægningen 2017 er endnu ikke fremlagte, men forventes i store træk at bygge videre på interesserne udmeldt i 2013.

De statslige interesser defineres og udmeldes af de statslige myndigheder og styrelser, og udmeldingerne er således uafhængige af den offentlige høring og debat vedrørende kommunalbestyrelsens strategi for den fremtidige planlægning i Varde Kommune. De statslige interesser har stor betydning for den endelige kommuneplans form og indhold, hvorfor de alligevel fremhæves her som et opmærksomhedspunkt.

REVISIONSBESLUTNING

Varde Kommune har fået en ny vision og sloganet "Vi i naturen". Visionen tænkes indarbejdet i alle dele af det kommunale arbejde – også inden for planlægningen. På denne baggrund foretages en fuld kommuneplanrevision, således forholdet til naturen og visionen søges belyst og overvejet i kommuneplanens forskellige afsnit.

* Citat fra: <http://naturstyrelsen.dk/planlaegning/landsplanlaegning/statslige-interesser/>

Nysø i Søndre Plantage.

Den gamle grusgrav er i dag omdrejningspunkt for rekreation og aktivitet i en af kommunens største skove.

Varde Kommune